

oikeus siirtää sepän viran haltija perustettuun uuteen asentajan virkaan sitä haettavaksi julistamatta (14.6. 482 §).

Laakson sairaalan neljä avoinna olevaa 13. palkkaluokan lastenhoitajan virkaa päätettiin lakkauttaa ja perustaa niiden tilalle neljä 12. palkkaluokan apuhoitajan virkaa, kaikki 1.3. alkaen. Lakkautettujen virkojen palkkoja saatiin käyttää apuhoitajan virkojen palkkoihin (15.2. 125 §).

Samaten päätettiin sairaalan 15. palkkaluokkaan kuuluva suutarin virka lakkauttaa 1.7. lukien sekä perustaa tilalle 16. palkkaluokan desinfiointsija-korjausmiehen virka (14.6. 482 §).

Malmin sairaalan talouspäällikön virka päätettiin siirtää 25. palkkaluokasta 26. palkkaluokkaan 1.5. alkaen (12.4. 278 §).

Suomen Punaisen Ristin Plastiikkasairaala. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään Suomen Punaisen Ristin keskushallituksen kanssa sopimuksen helsinkiläisten potilaiden hoitamisesta Suomen Punaisen Ristin Plastiikkasairaalassa edelleen 1.1.1962 lukien muuten entisillä ehdoilla, paitsi että kaupungin suoritettava korvaus on 3 100 mk hoitopäivältä (20.12. 882 §).

Suomen Mielenterveysseuralle päätettiin kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myöntää 500 000 mk:n ylimääräinen avustus Veikkolan parantolan 20 hoitopaikkaa käsittävän uuden osaston perustamiskustannuksia varten (13.12. 856 §).

Ahtelan lomakodin käyttäminen sairaalain toipilaskotina. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan tekemään Virkamiesliiton kanssa sopimuksen Ahtelan lomakodin käyttämisestä kaupungin sairaalain toipilaskotina 1.6. alkaen lautakunnan esittämällä ehdoilla. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan ylittämään erinäisiin sairaanhoitomeneihin kuuluvia määrärahoja Toipilaskodit enintään 800 000 mk hoitopäiväkorvauksen korottamista varten kustannusten nousua vastaavaksi (12.4. 281 §).

Kaupungin liittyminen Paikallissairaalain liiton jäseneksi. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki liittyy Paikallissairaalain Liiton jäseneksi (25.10. 723 §).

6. Huoltotointa koskevat asiat

Sosiaaliohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä erät muutokset v. 1951 hyväksymäänsä ja sosiaaliministeriön samana vuonna vahvistamaan sosiaaliohjesääntöön ja huoltolautakunnan alaisten laitosten ohjesääntöön. Muutokset koskivat huoltolautakunnan sekä lastensuojelulautakunnan ja sen alaisten laitosten tehtäviä. Sosiaaliministeriö vahvisti muutokset 13.3. (18.1. 44 §, 29.3. 212 §, kunn.as. kok. n:o 25 §).

Huoltovirastoon päätettiin 1.1.1962 perustaa seuraavat virat: kaksi 21. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvaa toimistoesimiehen virkaa, yksi 20. palkkaluokan toimistonhoitajan virka, kahdeksan 20. palkkaluokan huoltotarkastajan virkaa, kaksi 16. palkkaluokkaan kuuluvaa huoltosisaren virkaa ja yksi 16. palkkaluokan toimentajan virka, yksi 14. palkkaluokan kanssanhoitajan virka, kaksi 12. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaa ja seitsemän 11. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaa (6.9. 573 §).

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa huoltoviraston 31. palkkaluokan huolto-

1. Kaupunginvaltuusto

psykiatrin virkanimikkeeseen 1.12. lukien samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi sosiaali-lääkärin viraksi (29.11. 811 §).

Eräiden tiliasiakirjojen hävittäminen, ks. kaupunginarkisto.

Viranhaltijain kielitaitosäännön muuttaminen eräiden huoltolaitosten lääkärin osalta. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kielitaitosäännön 2 §:n eräät nimikkeet niin, että huoltolautakunnan alaisten huoltolaitosten lääkärit ylilääkärinä lukuun ottamatta tulisivat kuulumaan III kielitaitoluokkaan. Samalla nimike Kunnalliskoti muutettiin nimikkeeksi Vanhusten huoltolaitokset (20.9. 617 §, kunn. as. kok. n:o 92).

Kodinhoitajille suoritettavan ateriakorvauksen korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa perhe- ja vanhustyössä oleville kodinhoitajille kaupungin varoista suoritettavan ateriakorvauksen 100 mk:ksi aterialta 1.9. lukien (20.9. 618 §).

Kodinhoitajille suoritettava palkanlisä. Kaupunginvaltuusto oikeutti huoltolautakunnan suorittamaan takautuvasti kertomusvuoden alusta lukien kaikille niille kodinhoitajille, joilla ei ole ikälisiä, 225 mk/kk erityisenä palkanlisänä ja vastaisuudessaakin suorittamaan palkkalautakunnan kulloinkin tarvittaessa vahvistaman erotuksen, jolla kaupungin toimesta kodinhoitajille muutoin suoritettava palkkaus alittaa kunnallisista kodinhoitajista annetussa laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä määritellyn vähimmäispalkan (20.12. 881 §).

Vanhusten huoltolaitosten ns. itse maksavien hoidokkien hoitomaksut. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa huoltolautakunnan alaisten vanhusten huoltolaitosten sairastosastoilla hoidettavana olevan sellaisen henkilön, jonka hoitomaksut suoritetaan kuukausittain huoltolautakunnalle muulla tavoin kuin huoltoapuna, hoitopäivämaksun 600 mk:ksi hoitopäivävuorokaudelta 1.6. lukien, kuitenkin siten, että sellaisen edellä tarkoitetun henkilön, jota on hoidettu huoltolautakunnan alaisessa vanhusten huoltolaitoksessa tai kaupungin sairaalassa välittömästi ennen sanotuille sairastosastoille siirtämistä, hoitomaksu on laitospäivä tai sairaanhoidon alkamisesta laskeutuvan 30 hoitopäivän jälkeiseltä ajalta 450 mk hoitovuorokaudelta. Päätös alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi (17.5. 361 §).

Vaalipropagandan harjoittamisesta huoltolaitoksissa olivat vt Kulonen ym. tehneet v. 1960 aloitteen, jossa paheksuttiin sitä, että viime kunnallisvaalien aikana oli kaupungin vanhojenkodeissa oleviin huollettaviin kohdistettu eräiden puolueiden taholta varsin kiivas vaalipropaganda. Aloitteentekijäin mielestä olisi joko kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen tekemällä periaatepäätöksellä selvitettävä, kielletäänkö tällaisen propagandan harjoittaminen ko. laitoksissa vain sallitaanko se kaikille puolueille. Huoltolautakunnan ilmoituksen mukaan oli vaalimainonnan harjoittaminen huoltolaitoksissa yleensä ollut kiellettyä. Sen sijaan olivat eräiden järjestöjen järjestämät ohjelmalliset kahvitilaisuudet olleet sallittuja, eikä niitä yleensä ollut valvottu. Myös huollettavien kuljettaminen vaalipaikoille oli ollut sallittua. Sen sijaan ei vaalimainosten asettamiseen ko. laitosten alueelle ollut myönnetty lupaa. Helpottaakseen Kustaankartanossa huollettavien äänestämismahdollisuuksia oli huoltolaitosten johtokunta v. 1960 anonut, että sen äänestysalueen, johon Kustaankartanon vanhainkoti kuuluu, vaalihuoneisto sijoitettaisiin vanhainkodin kiinteistöön. Lisäksi oli johtokunta päättänyt pyytää kaupunginhallituksen toimenpidettä sellaisen lainmuutoksen aikaansaamiseksi, että laitospäiväluokkajärjestelmä otettaisiin käytäntöön myös kunnallisvaaleissa ja käytäntöön sovellutus

laajennettaisiin koskemaan myös vanhainkoteja. Huoltolautakunta oli 16.10. päättänyt kieltää vaalimainonnan Koskelan sairaskodissa sekä Kustaankartanon vanhainkodin osastoilla ja huoltolautakunnan alaisissa pienissä vanhainkodeissa sekä vastaisuudessa Roihuvuoren vanhainkodissa ja mainittujen laitosten alueella. Kustaankartanon vanhainkodin juhlasalissa sen sijaan päätettiin sallia poliittisluontoisten kokoustilaisuuksien järjestäminen huollettaville ja henkilökunnalle johtokunnan harkinnan mukaan. Sairaalamlautakunta ei hyväksynyt vaalimainonnan harjoittamista sairaaloissa tai niiden alueilla. Sen sijaan sillä ei ollut mitään sitä vastaan, että potilaita kuljetettiin vaalipaikoille esim. puolueiden toimesta. Poikkeustapauksessa voitaisiin kuljetus järjestää myös sairaalan toimesta, esim. Auroran sairaalan poliopotilaille. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan tulisi maistraatti sijoittamaan 112. (Oulunkylän läntisen) äänestysalueen äänestyspaikan Kustaankartanon vanhainkotiin presidentinvaalien ajaksi. Valtioneuvoston asettama kunnallisvaalilakikomitea oli ottanut harkittavakseen kysymyksen laitosvaalilautakuntajärjestelmän käytäntöönottamisesta. Kaupunginhallitus oli edelleen ilmoittanut olevansa sitä mieltä, ettei poliittisluontoisten kokoustilaisuuksien järjestämistä pitäisi sallia kaupungin huonetiloissa. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (29.11. 819 §).

Tarkoituksenmukaisen huoneistotilan hankkimiseksi huoltoviraston VI huoltotoimistoa varten tekivät vt Sahlan ym. 10.2. aloitteen, jossa viitattiin niihin vaikeisiin olosuhteisiin jossa mainitun huoltotoimiston virkailijat joutuvat työskentelemään huoneiston ahtauden vuoksi. Unioninkatu 43:ssa työskentelevän IV huoltotoimiston toimintapiiriin kuuluivat lähinnä asunnottomat, yömajoissa, asuntoloissa ja tilapäismajoituksissa asuvat, jotka kaikki antavat henkilökunnalle huomattavasti enemmän työtä kuin muut huollettavat. Kertomusvuoden alusta oli toimisto jaettu kahtia siten, että vanhusten ja mielisairaiden laitoshoidtoasiat oli siirretty Koskelan sairaskodin yhteyteen perustetun laitoshuoltotoimiston hoidettaviksi. Toimisto tarvitsisi n. 300—400 m²:n suuruisen huoneiston, jota ilmeisesti olisi vaikea hankkia. Kun sen sijaan sosiaalivirastotalon, johon toimisto oli tarkoitus sijoittaa, pitäisi valmistua lähivuosina, katsoi huoltolautakunta, että ko. toimisto voisi väliaikaisesti jatkaa toimintaansa entisissä tiloissa sen jälkeen, kun niissä olisi suoritettu eräitä välttämättömiä korjauksia. Kaupunginhallitus ilmoitti kehottaneensa 8.12.1960 kiinteistölautakuntaa yhteistoimin huoltoviraston kanssa järjestämään ko. huoneistokysymyksen entistä tarkoituksenmukaisemmin väliaikaisesti ja enintään siihen saakka, kunnes sosiaalivirastotalo valmistuisi. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (1.2. 92 §).

Työtupien räätilimestarin virka päätettiin 1.11. lukien siirtää 19. palkkaluokasta 20. palkkaluokkaan (25.10. 719 §).

Alkoholistihuollon poliklinikka. Kaupunginvaltuusto oikeutti huoltolautakunnan ylittämään alkoholistihuollon tehostamiseen merkittyä määrärahaa enintään 1 449 340 mk lautakunnan alaisen alkoholistihuollon poliklinikan toiminnasta kertomusvuoden loppupuoliskolla aiheutuvien menojen suorittamista varten sekä v:n 1962 talousarvion vastaavista määrärahoista 2 mmk ko. poliklinikan toiminnasta aikana 1.1.—30.6.1962 aiheutuvien menojen suorittamista varten (14.6. 472 §, 20.12. 883 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti huoltolautakunnan 1.1.1962 lukien perus-

1. Kaupunginvaltuusto

tamaan 20 hoitopaikkaa käsittävän hoitokodin huoltoa tarvitsevia helsinkiläisiä alkoholisteja ja muita päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjiä varten. Samalla kaupunginvaltuusto kehotti kiinteistölautakuntaa ostamaan em. tarkoitusta varten Toukolan Omakoti Oy:ltä yhtiön Kustaa Vaasan tie 13:ssa omistaman rakennuksen rasituksista ja asukkaista vapaana 9 mmk:n kauppahinnasta. Summa myönnettiin kiinteistöjen ostoja varten merkityistä määrärahoista. Edelleen myönnettiin 850 000 mk:n määräraha rakennuksessa suoritettavia muutos- ja korjaustöitä varten. Kaupunginhallitusta kehoitettiin merkitsemään v:n 1962 talousarvioehdotukseensa tarvittavat määrärahat hoitokodin ylläpitämistä varten (6.9. 578 §).

Koskelan sairaskoti. Kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa Koskelan sairaskodin 21. palkkaluokan konemestarin viran 30.6. lukien sekä perustaa sinne 1.7. lukien 17. palkkaluokkaan kuuluvan alikonemestarin viran, jonka haltijalla tulee olla alikonemestarin tai koneenhoitajan pätevyys (15.3. 197 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Koskelan sairaskodin keskusrakennuksen poliklinikoiden toimintaohjeet ja alistaa poliklinikkataksan lääninhallituksen hyväksyttäväksi. Lääninhallitus vahvisti 14.2. em. poliklinikkamaksut (18.1. 45 §, 15.3. 178 §, kunn. as. kok. n:o 6).

Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1960 talousarvioon Koskelan sairaskodin keittiö- ja keskusrakennuksen rakentamista varten merkitystä määrärahasta säästyvät 5.5 mmk sairaskodin uuden D-rakennuksen rakentamiskustannuksiin (29.3. 242 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat Koskelan sairaskodin F-rakennuksen peruskorjaus- ja muutostöitä koskevat 4. 4. ja 9. 2. päivätyt pääpiirustukset, jotka sosiaaliministeriö vahvisti 26. 7. (14. 6. 469 §, 6. 9. 520 §).

Kustaankartanon vanhainkotiin päätettiin perustaa 14. palkkaluokkaan kuuluva traktorinkuljettajan virka (6. 9. 573 §).

Vanhainkodin omaisuusvarastonhoitajan virka päätettiin siirtää 10:nnestä 11. palkkaluokkaan 1. 11. lukien (25. 10. 718 §).

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten merkityistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi 170 000 mk hälytyslaitteiden asentamista varten ko. vanhainkodin S-rakennukseen perustettavaan tilapäiseen vanhainkotiostoon. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti huoltolautakunnan ylittämään vanhainkodin määrärahoja Tilapäiset viranhaltijat enintään 961 700 mk ja laitoksen kaluston hankintamäärärahoja enintään 850 000 mk mainitun osaston perustamisesta kertomusvuonna aiheutuvien kustannusten suorittamista varten (29. 3. 231 §).

Roihuvuoren vanhainkoti. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä korttelin n:o 43221 tontille n:o 2 rakennettavan Roihuvuoren vanhainkodin asuntolarakennuksen 5. 8. 1960 ja 7. 4. 1961 päivätyt arkkrit. Olli Saijonmaan laatimat pääpiirustukset niihin myöhemmin tehtyine korjauksineen (14. 6. 473 §). Merkittiin tiedoksi, että sosiaaliministeriö oli 22. 7. vahvistanut ko. vanhainkodin hoidokkirakennuksen piirustukset sekä samalla vahvistanut laitoksen hoitopaikkaluvuksi 216. Lisäksi sosiaaliministeriö vahvisti 25. 7. vanhainkodin henkilökunnan asuntolarakennuksen piirustukset (6. 9. 521 §).

Mauunulan vanhusten asuntola. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä taloraken-

nusosaston laatimat 10. 7. päivätyt Maunulan vanhusten asuntolan n:o 2 luonnospiirustukset (29. 11. 778 §).

Vanhusten poliklinikoiden perustaminen. Asiaa koskevassa aloitteessaan olivat vt Ruohonen ym. huomauttaneet, että vanhusten huollon keskeisimpiä pulmia on heidän terveydenhoitonsa. Poliklinikoilla on kuten tunnettua paljon potilaita, eikä vanhusten palvelu niissä ollut parhaiten järjestetty. Tämän vuoksi aloitteentekijät olivat ehdottaneet, että kaupunginhallitus kiireellisesti selvittäisi, olisiko mahdollisuuksia perustaa sellaisia poliklinikoita, jotka hoitaisivat yksinomaan vanhuksia. Huoltolautakunta oli lausunnossaan todennut, että helsinkiläisten vanhusten olojen parantamista v. 1954 tutkimaan asetettu komitea oli mietinnössään ehdottanut parannuksia vanhusten poliklinikkahoidon järjestelyyn (khn mtö 4/1954). Kaupunginvaltuusto päätti puolestaan samana vuonna, että kaupunki toistaiseksi ylläpitää yhtä erityistä vanhusten poliklinikkaa, mutta että ko. hoito vastaisuudessa olisi järjestettävä yleisillä poliklinikoilla ajantilausjärjestelmää käyttäen. Hoito olisi ilmainen kaikille niille, jotka nauttivat vanhuusavustuseläkettä tai kansaneläkelain mukaista lisäeläkettä. Sitäpaitsi toimi Työterveyslaitoksella vanhusten poliklinikka, jonka toimintaa kaupunki v. 1960 avusti 4 822 324 mk:lla ja kertomusvuoden talousarvioon oli tarkoitusta varten merkitty 5.42 mmk. Tällä poliklinikalla voitiin hoitaa päivittäin 25—30 potilasta. Sekä huoltolautakunta että sairaalalautakunta olivat huomauttaneet, että Koskelan sairaskodin keskusrakennuksessa aloittaa sen valmistuttua toimintansa vanhusten poliklinikka, jossa otetaan vastaan myös sellaisia potilaita, jotka eivät ole sosiaalihuollossa. Näin ollen olisi odotettava, missä määrin Koskelan sairaskodin uusi poliklinikka pystyy tyydyttämään vanhusten poliklinikkahoidon tarpeen ja vasta sitten laadittava suunnitelmia toiminnan laajentamiseksi. Kaupunginvaltuusto oli 18. 1. 1961 vahvistanut Koskelan sairaskodin keskusrakennuksen poliklinikoiden toimintaohjeet. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnon riittävän selvitykseksi aloitteen johdosta (1. 2. 94 §).

Työtilaisuuksien järjestämiseksi vanhahkoille henkilöille olivat vt Ehrnrooth ym. tehneet aloitteen, jossa huomautettiin mm. että ansiotyön saaminen täystyöllisyydenkin vallitessa tuottaa vaikeuksia useille vanhoille ihmisille. Suurien kuntien, joissa on paljon erilaisia virkoja ja tehtäviä pitäisi voida järjestää sopivaa työtä sellaisille työkykyisille henkilöille, joiden ikänsä vuoksi on vaikeata kilpailla vapailla työmarkkinoilla, ja joille vaatimatonkin työ merkitsisi paljon henkisen hyvinvoinnin ja toimeentulohuolien poistamisen kannalta. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin asettamaan komitea selvittämään kaupungin mahdollisuuksia järjestää työtä työnhaluksille ja työkykyisille vanhoille ihmisille. Yleisten töiden lautakunnan mielestä kuuluu töiden järjestäminen vanhuksille enemmän sosiaalipolitiikan kuin työllisyyspolitiikan hoitamiseen ja että ko. töiden järjestämisen tulisi tapahtua huoltoviranomaisten toimesta, jotka lautakunnan mielestä myös parhaiten voisivat selvittää asian. Teollisuuslaitosten lautakunta totesi, ettei teollisuuslaitoksissa voitu järjestää ehdotettuja töitä. Kiinteistölautakunta oli ilmoittanut, että kiinteistöviraston mahdollisuudet järjestää mainitunlaisia töitä olivat varsin rajoitetut eikä lautakunta halunnut esittää mielipidettään komitean asettamisesta. Huoltolautakunta piti asian järjestämistä erittäin tärkeänä, mutta kysymyksen laajuuden huomioon ottaen olisi lautakunnan mielestä vihdoinkin asetettava vanhusten huoltokomitean jo v. 1952 ehdottama asiantuntijakomitea, joka tutkisi

1. Kaupunginvaltuusto

asian laajemmin kuin vain Helsingin kaupungin osalta. Työnvälityslautakunnan mielestä kuuluivat ns. iäkkäät työntekijät vajaatyökykyisiin. Suurelta osalta näiden vuoksi oli työttömyyskortisto v. 1959 ollut avattava jo joulukuun alussa. Kaupunginhallituksen mielestä kuuluu iäkkäiden työntekijöiden työllistämiskysymys yleiseen työnvälitystoimintaan, kun sen sijaan varsinaisten vanhusten työtilaisuuksien järjestäminen oli osa vajaatyökykyisten työllistämiskysymystä. Se on taas koko maata käsittävä ja niin laajakantoinen kysymys, että se olisi selvitettävä valtion viranomaisten toimesta. Kaupunginhallitus olikin 2. 11. (ks. s. 162) tehnyt Kaupunkiliitolle huoltolautakunnan ehdotuksen mukaisen esityksen. Kaupunginhallituksen mielestä kaupungin olisi jäätävä odottamaan valtion suunnitelmien valmistumista ja toteuttamista. Huoltoviranomaisten mielestä olisi työtupien toimintaa määrätietoisesti kehitettävä ja laajennettava siten, että toiminta käsittäisi mahdollisimman monia sellaisia ammattialoja, joilla vajaatyökykyiset voisivat hankkia välttämättömän toimeentulon itselleen ja huollettavilleen tarvitsematta turvautua huoltoapuun. Kaupunginhallitus oli katsonut tarpeelliseksi asettaa komitean suorittamaan tutkimuksen ja laatimaan ehdotuksen työtupatoiminnan vastaisesta kehittämisestä (18. 1. 60 §, 29. 11. 818 §).

Yksityisten vanhainkotien avustusten lisäämiseksi olivat vt Ehrnrooth ym. tehneet v. 1960 aloitteen, joka sisälsi mm. seuraavaa: komitea, joka v. 1951 asetettiin harkitsemaan vanhusten aseman parantamista, oli mietinnössään ehdottanut, että kaupunki myöntäisi halpakorkoisia lainoja pienien yksityisten vanhainkotien perustamista varten. Vanhainkoteja varten olisi hankittava suuria huoneistoja vanhoista taloista. Kaupunginvaltuusto oli yksimielisesti hyväksynyt ko. ehdotuksen. Useimpien tällaisten vanhainkotien taloudellinen asema oli erittäin vaikea ja hoitomaksut korotettu jo äärimmäiseen rajaan. Aloitteentekijäin ilmoituksen mukaan on kaupunki v. 1960 tukenut näitä koteja suorittamalla 42:65 mk:n suuruisen avustuksen päivää ja potilasta kohti. Kun kaupungin myöntämät avustukset ovat näin pieniä, ei kukaan uskalla perustaa kipeästi tarvittavia vanhainkoteja, koska niiden asema alusta alkaen olisi taloudellisesti epävarma. Kotien taloudellisen aseman turvaamiseksi olisi sen vuoksi v:n 1962 talousarvioon merkittävä niin suuri määräraha, että avustus hoitopäivää kohti huomattavasti nousisi. Aloitteen johdosta kaupunginhallitus oli ilmoittanut, että v. 1960 maksettiin varsinaisille vanhainkodeille 46:80 mk hoitopäivää kohti ja 20 mk asuntolatyypillisille vanhusten kodeille. Kertomusvuonna ovat vastaavat luvut olleet 60 mk varsinaisille ja 20—30 mk asuntolatyypillisille vanhusten kodeille. Lisäksi oli kaupunki tukenut yksityisten vanhainkotien toimintaa myöntämällä halpakorkoisia pitkäaikaisia lainoja niiden perustamiskustannusten rahoittamista varten. Myöskin voidaan niiden perustamista helpottaa luovuttamalla tontteja, joko omistusoikeudella siten, että kauppahinta saa jäädä indeksiin sidotuksi korottomaksi lainaksi, joka erääntyy maksettavaksi, jos tontti myydään tai rakennuksia käytetään toiseen tarkoitukseen. Tontit voitiin myöskin vuokrata, jolloin vuokraa ei kanneta sinä aikana, jona tontilla on vanhusten asuntola. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (1. 2. 91 §).

Seuraavat *aloitteet* päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi: vt Päivänsalon ym. aloite vanhainkotien, vanhusten asuntoloiden ja lasarettisairaaloiden kroonikko-osastojen suunnitelmalliseksi rakentamiseksi ja vanhusten asuntorakennustoiminnan tehostamiseksi (18. 1. 62 §);

vt Ehrnroothin ym. aloite niiden vanhusten käyttövarojen lisäämiseksi, joiden kansaneläkkeet huoltolautakunta nostaa (29. 11. 824 §);

vt Paasivuoren ym. aloite asumistuen suorittamista vanhuksille koskevan lain-säädännön aikaansaamiseksi (29. 11. 823 §);

vt Salomaan ym. aloite Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön sääntöjen muuttamiseksi (14. 6. 503 §).

Avustukset. Suomen Sokeain Hierojain Yhdistyksen Kasarmikatu 14:ssä sijaitsevan hieroma- ja fysikaalisen hoitolaitoksen muutos- ja korjaustöiden suorittamista varten myönnettiin 1,1 mmk:n ylimääräinen avustus kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista (31. 5. 411 §).

Mannerheim-liiton Helsingin osaston ylläpitämän Sophie Mannerheim-koti-nimisen äitikodin ylläpitämistä varten myönnettiin samoista määrärahoista 250 000 mk:n ylimääräinen avustus (25. 10. 725 §).

Lastensuojelu

Lastensuojeluvirasto. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa lastensuojeluvirastoon seuraavat virat: 31. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan lastenpsykiatrin viran, jonka haltijan tuli olla hermo- ja mielitautien erikoislääkäri sekä lastenpsykiatriaan perehtynyt, 25. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan vajaanmielishuoltajan viran, kaksi 20. palkkaluokkaan kuuluvaa sosiaalitarkkaajan virkaa, joiden haltijoilla tuli olla kasvatustieteiden sosiaalityöntekijän pätevyys, kaksi 12. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaa ja kolme 11. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaa (6. 9. 575 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti muuttaa lastensuojeluviraston 26. palkkaluokan sihteerin viran 1. 6. lukien samaan palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvaksi talouspäällikön viraksi, jonka haltijalta vaaditaan kelpoisuusehtona korkeakoulututkinto tai muu virkaan soveltuva tutkinto, kuitenkin siten, että tämän estämättä virkaan saatiin siirtää sihteerin viran entinen haltija sosion. Emil Stenholm. Samalla päätettiin lastensuojeluvirastoon perustaa 1. 6. lukien 30. palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluva sihteerin virka, jonka haltijalta vaadittiin tuomarin virkaan oikeuttava lainopillinen loppututkinto (26. 4. 311 §).

Kaupunginvaltuusto päätti siirtää huoltovirastosta lastensuojeluvirastoon 1. 5. lukien seuraavat virat niiden nykyisine haltijoineen: 21. palkkaluokan toimistoesimiehen viran, 15. palkkaluokan käsittelijän viran, viisi 12. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaa ja yhden 11. palkkaluokan toimistoapulaisen viran ja oikeuttaa lastensuojelulautakunnan suorittamaan siirrettävälle 12. palkkaluokan toim. apul. Rauha Pentikäiselle henkilökohtaisena palkanlisänä 13. ja 12. palkkaluokkien välisen erotuksen (26. 4. 312 §).

Erityispalkkion suorittaminen vajaanmielishuoltolaitoksina toimivien päivähuoltoloiden johtajille. Kaupunginvaltuusto päätti, että lastensuojelulautakunnan alaisissa vajaanmielislaitoksiksi hyväksytyissä, kaksi kokopäiväosastoa käsittävässä päivähuoltoloissa saadaan johtajalle 1. 1. 1961 lukien suorittaa palkkiona 1 500 mk/kk sekä, jos osastoja on enemmän kuin kolme, jokaisesta lisäosastosta 200 mk/kk sillä edellytyksellä, että mainituissa osastoissa on keskimäärin vähintään 10 hoidokkia. Palkkiota ei kuitenkaan makseta johtajalle, joka ei työskentele osastolla (15. 2. 123 §).

1. Kaupunginvaltuusto

Vajaamielisten keskuslaitoksen perustaminen. Vajaamielislaki oli tullut voimaan 1. 7. 1958. Se sisällytti piiriinsä myös täysi-ikäiset vajaamieliset. Koska näiden hoidon ja huollon järjestämisellä on huomattava merkitys niin hyvin mielisairaaloitominna kuin huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan sijoitustoiminnan kehittämässä, asetti kaupunginhallitus 28. 1. 1960 komitean laatimaan suunnitelmaa 16 v täyttäneiden vajaamielisten huollon vastaisesta järjestelystä. Komitea, joka käytti nimeä vajaamielishuoltokomitea, oli sitten käsitellyt kaupungin vajaamielishuoltokysymystä koko laajuudessaan. Se jätti kaupunginhallitukselle mietintönsä 12. 1. 1961. Varsinaisen ehdotuksensa komitea oli kuitenkin tehnyt vain laitoshuollon kehittämisen osalta. Sen perusteella kaupunginvaltuusto päätti

1) hyväksyä periaatteessa suunnitelman vajaamielisten keskuslaitoksen perustamisesta siten, että ensimmäisessä rakennusvaiheessa kiireellisesti rakennettaisiin n. 300—320 hoitopaikkaa ja välittömästi sitä seuraavassa toisessa vaiheessa tarpeen mukaan 120—180 hoitopaikkaa sekä että laitoksen suunnittelussa otettaisiin huomioon laitoksen myöhempi laajentaminen mahdollisesti esiintyvää lisätarvetta varten, sekä

2) kehottaa lastensuojelulautakuntaa kiinnittämään jatkuvaa huomiota vajaamielishuollon tarpeeseen ja sen tutkimiseen sekä varsinkin avohuollon kehittämiseen ja tässä tarkoituksessa myös päivähuoltolaitosten tarkoituksenmukaiseen laajentamiseen komitean perusteluissa esitetyt näkökohdat huomioon ottaen (26. 4. 313 §, khn mtö n:o 8).

Sofianlehdon vastaanottokodin seuraavat virat päätettiin lakkauttaa: 1. 1. lukien 9. palkkaluokkaan kuuluva ompelijan virka (18. 1. 39 §); 1. 6. lukien 7. palkkaluokan laitospulaisen virka (31. 5. 403 §); sekä 1. 11. lukien samoin 7. palkkaluokan laitospulaisen virka. Viimeksi mainittujen tilalle saataisiin vastaavia tehtäviä hoitavat henkilöt palkata työsopimuksen perusteella (25. 10. 724 §).

Töölön nuorisokotiin päätettiin 1. 1. 1962 lukien perustaa 20. palkkaluokkaan kuuluva johtajan virka (6. 9. 575 §).

Kaarelan nuorisokotiin päätettiin samasta ajankohdasta lukien perustaa 23. palkkaluokkaan kuuluva johtajan virka (6. 9. 575 §).

Oppilaskoti Toivola. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat Oppilaskoti Toivolan talous- ja lämpökeskusrakennuksen sekä hallinto- ja asuntolarakennuksen 23. 2. ja 30. 3. päivätyt pääpiirustukset. Sosiaaliministeriö vahvisti 31. 7. sanotut pääpiirustukset (31. 5. 404 §, 6. 9. 522 §).

Outamon vastaanottokoti. Kaupunginvaltuusto päätti toteuttaa 1. 7. lukien Outamon vastaanottokodiksi muuttuvassa Ryttylän vastaanottokodissa seuraavat virkojen järjestelyt siten,

1) että kaksi 18. palkkaluokan ohjaajan virkaa siirretään virkanimitettä samalla muuttaen 20. palkkaluokkaan kuuluviksi vastaavan ohjaajan viroiksi, joiden haltijoilta vaaditaan sosiaalihuoltajan koulutus tai muu vastaava pätevyys,

2) että kolme 18. palkkaluokan ohjaajan virkaa muutetaan 16. palkkaluokan ohjaajan viroiksi, joiden haltijoilta vaaditaan liikuntateknikon tai opistolinjan nuorisohjaajan koulutus taikka muu virkaan soveltuva pätevyys,

3) että yksi 16. palkkaluokan emännän virka muutetaan 13. palkkaluokan emännän viraksi,

4) että kaksi 13. palkkaluokan talonmies-lämmittäjän virkaa muutetaan samaan palkkaluokkaan kuuluviksi talonmies-kaitsijan viroiksi,

5) että perustetaan kaksi 13. palkkaluokkaan kuuluvaa hoitajan virkaa ja yksi 15. palkkaluokkaan kuuluva mekaanikko-kaitsijan virka,

6) että lakkautetaan yksi 24. palkkaluokan erityisluokan opettajan virka ja yksi 7. palkkaluokan laitosapulaisen virka sekä

oikeutetaan lastensuojelulautakunta suorittamaan 16. palkkaluokan ohjaajan virkaan siirrettävälle Anja Ohraniemelle henkilökohtaisena palkanlisänä 18. ja 16. palkkaluokkien välinen erotus ja talonmies-kaitsija Jalmari Saipiolle 15. ja 13. palkkaluokkien välinen erotus (14. 6. 470 §).

Kaupunginvaltuusto päätti perustaa 1. 7. lukien Outamon vastaanottokotiin 13. palkkaluokkaan kuuluvan talonmies-kaitsijan viran sillä ehdolla, että vastaanottokotiin jätetään sanotusta ajankohdasta lukien palkkaamatta Toivoniemen tilan tarpeettomaksi käynyt 10. palkkaluokan tp. kaitsija (6. 9. 574 §).

Outamon vastaanottokodin 13. palkkaluokan hoitajan virkaa viransijaisena hoitamaan määrätylle Ida Smolanderille päätettiin suorittaa henkilökohtaisena palkanlisänä 14. ja 13. palkkaluokkien välinen erotus 1. 7. lukien (29. 11. 777 §).

Outamon vastaanottokodin uudisrakennustöiden loppuunsaattamista ja lastensuojelulautakunnan esittämien lisätöiden suorittamista varten myönnettiin 8.68 mmk:n suuruinen määräraha (14. 6. 471 §).

Mellunkylän vastaanottokotiin päätettiin 1. 1. 1962 lukien perustaa 26. palkkaluokan johtajan virka (6. 9. 575 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että Mellunkylän vastaanottokodin hoitopaikkaluku korotetaan lastensuojelulautakunnan esittämän suunnitelman mukaisesti 18:ksi siten, että laitoksen johtajan virka-asunto otetaan laitoksen varsinaiseen käyttöön. Sosiaaliministeriö oli 12. 5. hyväksynyt vastaanottokodin muutetut piirustukset sekä vahvistanut laitoksen hoitopaikkaluvuksi 18 (1. 3. 157 §, 31. 5. 389 §).

Päivähuoltola Vantaalaan päätettiin 1. 1. 1962 lukien perustaa 21. palkkaluokkaan kuuluva johtajan virka (6. 9. 575 §).

Käpylän koulu- ja työkeskus. Merkittiin tiedoksi, että sosiaaliministeriö oli 31.12. 1960 päättänyt vajaamielislain 8 §:n nojalla antaa luvan Käpylän työkodin perustamiseen sekä hyväksynyt työkodin 25 hoitopaikkaa käsittävänä tarkoitukseensa 1. 1. 1961 lukien sillä ehdolla, että työkodin toiminnassa noudatetaan seuraavia lisäohjeita

1) Työkotiin sijoitettavien vajaamielisten tulee olla 16 vuotta täyttäneitä sekä Kansaneläkelaitoksen päätöksellä työkyvyttömyyseläkkeeseen vajaamielisyyden perusteella oikeutettuja. Poikkeustapauksissa voidaan työkotiin kuitenkin sijoittaa alle 16 vuotiaitakin, mikäli heidät on merkitty kaupungin vajaamieliskortistoon. Työkotiin voidaan myös sijoittaa tarkkailua varten enintään kolmen kuukauden ajaksi sellaisia 16 vuotta täyttäneitä vajaamielisiä, jotka on merkitty vajaamieliskortistoon, mutta joita koskevaa työkyvyttömyyspäätöstä Kansaneläkelaitos ei ole vielä ehtinyt tehdä.

2) Työkodin oppilaalle maksettava, valtionapuun oikeuttava kehotusraha tai sitä vastaava utteruusraha tai palkkio saa nousta vuodessa korkeintaan puoleen siitä summasta, minkä kaupunginvaltuusto on kutakin vuotta varten määrännyt kunnal-

1. Kaupunginvaltuusto

lisverotuksen perusvähennykseksi, sekä kuukautta kohti yhteen kahdenteentoistaosaan em. summasta.

Mikäli työkodin oppilaalta pidätetään hänelle annettavasta kehotusrahasta korvaus ruoasta ja kuljetuskustannuksista, saadaan edellä määriteltyjen kehotusrahojen enimmäismäärä ylittää tätä korvausta vastaavalla erällä (1. 2. 69 §).

Sittemmin kaupunginvaltuusto oikeutti lastensuojelulautakunnan toistaiseksi suorittamaan lautakunnan toimesta tarkemmin vahvistettavien perusteiden mukaisesti ko. kodin työosaston hoidokeille kehotus- ja utteruusrahana enintään 200 mk työpäivältä siten, ettei sanotusta kehotus- ja utteruusrahasta peritä hoidokilta korvausta matka- eikä ravintokustannuksista (20. 9. 622 §).

Sen jälkeen kun oli todettu Oppilaskoti Toivolan tilojen käyneen riittämättömiksi, kaupunginhallitus oli tutkinut, voitaisiinko Oppilaskoti Toivolan päivähuoltola, joka toimii vajaamieliskouluna, siirtää Käpylän työkodin yhteyteen sekä samalla yhdistää työkodin ja vajaamieliskoulun hallinto. Lastensuojelulautakunta oli puoltanut esitystä, jonka jälkeen kaupunginvaltuusto päätti,

että Käpylän työkoti ja Oppilaskoti Toivolan päivähuoltola muutetaan yhteisen hallinnon alaiseksi Käpylän koulu- ja työkeskus -nimiseksi vajaamielislaislaissa tarkoitetuksi päivähuoltolaksi, jonka toiminnassa on noudatettava sosiaaliministeriön 29. 12. 1960 antamia samoin kuin sosiaaliministeriön toimesta myöhemmin mahdollisesti annettavia ohjeita ja määräyksiä sekä

että Oppilaskoti Toivolan päivähuoltolan siirryttyä Käpylän työkodin yhteyteen Pyhtääntie 1:ssä sijaitsevan Käpylän koulu- ja työkeskuksen johtajana toimii opettajantoimensa ohella Oppilaskoti Toivolan päivähuoltolan 24. palkkaluokkaan kuuluva opettaja. Päätös alistettiin sosiaaliministeriön hyväksyttäväksi päivähuoltolan ja työkodin uudelleen järjestelyä koskevalta osalta ja ministeriö hyväksyi sen 6. 4. (1. 2. 80 §, 26. 4. 300 §).

Avustukset. Erinäisiin hallintomenoihin kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi 237 000 mk Diakonissalaitokselle Pellaksen lastenkodin v. 1960 syntyneen tappion peittämiseksi sekä 1.092 mmk Pitäjänmäen lastenkodin samana vuonna aiheuttaman tappion peittämiseksi (6. 9. 579 §, 26. 4. 315 §).

7. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Työnvälitys. Uusi työnvälityslaki astui voimaan 1. 1. 1961. Tällöin toiminnassa olleet työnvälitystoimistot jatkoivat toimintaansa valtion työnvälitystoimistoina. Kaupungin työnvälitystoimiston muututtua tällä tavoin valtion virastoksi jäi ainoastaan kahdeksan henkilöä kaupungin palvelukseen. Näistä kolme siirtyi ikänsä perusteella eläkkeelle ja muut saatiin sijoitetuiksi toisiin kaupungin virkoihin. Kaupunginvaltuusto päätti näin ollen lakkauttaa 1. 1. lukien työnvälitystoimiston seuraavat virat, palkkaluokka merkitty sulkuihin viran nimikkeen jälkeen: johtajan virka (32), kaksi osastonjohtajan virkaa (30), apulaisjohtajan virka (29), kolme ammatinvalintapsykologin virkaa (25), seitsemän ammatinvalinnanohjaajan virkaa (24), kolme osastonjohtajan virkaa (24), yksi insinööri- ja teknikkovälityksen hoitajan virka (23), kaksi apulaisjohtajan virkaa (23), kymmenen osastonhoitajan virkaa (18), seitsemäntoista toimentajan virkaa (16), kirjaajan virka (15), ylivahimestarin virka